

ISBN: 1302-3241

KÂZIM KARABEKİR EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

**YIL : 2009 SAYI : 20
ERZURUM**

**JOURNAL OF KÂZIM KARABEKİR
EDUCATION FACULTY**

**YEAR : 2009 NUMBER : 20
ERZURUM**

**Baskı : Eser Ofset Matbaacılık
Saraybosna Cad. Altunalem Sitesi D Blok No. 1
Tel : 0442 233 46 67 - Erzurum
e-mail : eserofset25@hotmail.com**

**İLKÖĞRETİM YEDİNCİ SINIF KIZ VE ERKEK ÖĞRENCİLERİN
NOKTALAMA İŞARETLERİNİ UYGULAYABİLME BECERİLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

Ömer Tuğrul KARA¹

ÖZET

Ana dil insanları birbirine bağlayan, ortak değerleri oluşturan ve yaşamı anlamlandıran önemli bir araçtır. Ana dil bireyi topluma, toplumu bireye yakınlıktır ve sonunda kaynaştırmaktadır. İnsanların kaynaşmasını sağlayan dil, belli kuralları barındıran bir yapıdır. Dilin anlamlı olması ve her birey için aynı ileti/mesajı içermesi bazı unsurlara bağlıdır. Bu unsurların başında noktalama işaretleri gelmektedir.

Bu çalışma, ilköğretim ikinci kademedeki kız ve erkek öğrencilerin noktalama işaretlerinin yerinde kullanıp kullanmadıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Noktalama işaretlerinin kullanımında cinsiyetin etkili olup olmadığı çalışmanın odak noktasını oluşturmaktadır. Bunun için Osmaniye ilinin merkezinde bulunan 75. Yıl İlköğretim Okulunun 7. sınıflarında öğrenim gören öğrencilerden bir anı yazmaları istenmiş, kız ve erkek öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma becerileri araştırılmıştır. Çalışma sonunda öğrencilerin sıklıkla nokta, virgül, noktalı virgül, iki nokta, üç nokta, soru, tırnak, parantez, kesme ve ünlem işaretlerini kullandıkları tespit edilmiştir. Tarama tekniğiyle veriler toplanmış, yapılan hatalar cinsiyet açısından karşılaştırılarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Noktalama işaretleri, kız, erkek, cinsiyet

¹ Türkçe Eğitimi Bilim Uzmanı - Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Bölümü Doktora Öğrencisi – Raufbey Mah. Adnan Menderes Bulvarı, Münevver Hanım Apt: Kat:2, No: 5, Osmaniye - 0505 855 83 84 – gevheri76@hotmail.com

İlköğretim Yedinci Sınıf Kız ve Erkek Öğrencilerin Noktalama İşaretlerini Uygulayabilme Becerilerinin Karşılaştırılması

SUMMARY

Comparison Of Primary School Seventh Grade Schoolgirls And Schoolboys' Use Of Punctuation Marks

Mother tongue is a tool which connects people and forms common values and makes life meaningful. Mother tongue makes an individual become closer to the society or vice versa and at the end they unite. Language which causes people to come together is a form including some basic rules. It depends on some components for a language to be meaningful and include the same message for everyone. One of the leading ones is punctutaion.

This work is done to determine whether primary school boys and girls use punctuation marks correctly. The main point in this work is whether the sex is important in the use of punctuation marks. For this reason, at 75. yıl primary school, in Osmaniye city center, 7th grade students wrote a memory boys and girls' using punctuation marks was researched. At the end of the research, it was found that students commonly use full stop, comma, semicolon, colon, ellipsisquestion mark, quotation mark, brackets, apostrophe, exclamation. Data was gathered through scanning and mistakes were evaluated by comparing them in relation to sex.

Keywords: Punctuation marks, girl, boy, sexuality

1. GİRİŞ

Dili kullanma becerisi bir toplumun kültür düzeyini belirler. Kültürü oluşturan en önemli unsurlardan biri olan dil, yazılı ve sözlü anlatımda iyi kullanılmadığı takdirde aşınır, zarar görür. Bir süre sonra o toplumun yaşam kaynağını besleyen başta eğitim ve bilim olmak üzere birçok alanda çözümler, bozulmalar başlar. Bu açıdan dil ve onu oluşturan alt sistemlerin hepsi önemlidir ve kendi içerisinde bir bütünlük oluşturur. Bu bütünlüğü korumak da ancak planlı bir dil eğitimiyle olur. Bilim ve kültür dili olarak kabul ettiğimiz ana dilimizin

öğretimindeki en önemli sorunlardan biri noktalama işaretlerinin doğru şekilde kullanılmamasıdır.

“Noktalama işaretlerinin öğretimi bir bilgi konusundan çok bir beceri ve alışkanlık kazandırma çalışması olmasına rağmen bilgi düzeyinde yapılan çalışmalarla geçirilmektedir (Mataracı, 1998: 3). “Yapılan araştırmalar da gösteriyor ki noktalama işaretlerinin kullanımında öğrencilerin “bilgi” düzeyi ile “beceri” düzeyleri arasında belirgin bir fark dikkati çekmektedir” (Güneri, 2004: 2). Bu durum da gösteriyor ki öğrencinin noktalama işaretleri hakkında bilgi sahibi olması yeterli değildir, öğrenci aynı zamanda bu işaretleri beceri olarak yazılı anlatımda uygulayabilmelidir. Bu sorunun temelinde eğitim sistemimizde etkisini sürdürmeye devam eden “kuru bilgi verme” ve “ezbercilik” anlayışları yatmaktadır. İlköğretim ikinci kademe Türkçe derslerinde her zaman karşı karşıya kalınan bu sorunun çözümü için birçok temel unsurun irdelenmesi gerekmektedir. Öğretmenin kendisi, öğretim yöntemleri, bireysel özellikler, çevre, cinsiyet öğrencinin öğrenmesini doğrudan etkileyen sebeplerden bazılarıdır. Bu araştırmada noktalama işaretlerinin kullanımında cinsiyet faktörünün etkisi incelenmeye çalışıldı. Çıkan verilerden kız ve erkeklerin cinsiyete bağlı olarak noktalama işaretlerini kullanmalarında bazı farklılıkların olduğu belirlendi. Dil öğreniminde öğrenciler arasındaki farklılıkların görülmesi doğal bir sonuçtur. Ancak bireysel ve cinsiyete bağlı farklılıkların öğrenmeyi doğrudan etkilediği, kız ve erkek öğrencinin dili algılayışlarının farklı olduğu ders öğretmeni tarafından bilinmeli ve bu duruma göre uygun bir öğretim stratejisi geliştirilmelidir.

2. ANA DİLDE NOKTALAMA İŞARETLERİNİN YERİ

Ana dil, bireyleri birbirine bağlar, toplumu gelişi güzel insan yığını olmaktan çıkartır. Onun bu ayırıcı özelliği diğer sosyal alanları da etkilemektedir. Ana dili diğer araçlara göre daha önemli kılan onun bireyin zihinsel ve sosyal dünyasını şekillendirmesidir. Bu bağlamda dil öğretimi aynı zamanda zihin, kültür

İlköğretim Yedinci Sınıf Kız ve Erkek Öğrencilerin Noktalama İşaretlerini Uygulayabilme Becerilerinin Karşılaştırılması

ve iletişim öğretimidir. Yazılı iletişimde dilin akıcı olmasını ve iletişimin eksiksiz gerçekleşmesini sağlayan bazı kurallar vardır. Bunların başında noktalama işaretleri gelmektedir. Noktalama işaretlerinin kullanılması ya da kullanılmaması çok önemli anlam değişikliklerine sebep olmaktadır. Dili kullanan bireylerin noktalama işaretlerini yerli yerinde kullanma becerisi kazanmaları uzun bir süre gerektirmektedir. Günümüzde bu anlamda hâlâ önemli sorunlar yaşanmaktadır. Bazı noktalama işaretlerinin yerinde kullanılmaması ya da hiç kullanılmaması noktalama işaretlerinin öğretiminde sorunların olduğu görüşünü ortaya çıkarmaktadır. Çocuklar ana dili doğal bir süreçten geçerek öğrenebilmektedir. Noktalama işaretleri için ayrı bir ders saati ayrılmamalı (Adıgüzel, 2004), noktalama işaretlerinin öğretimi öğrencinin bütün eğitim hayatına yayılmalıdır. Ayrıca sadece Türkçe dersiyle de sınırlandırılmamalıdır. Bunun yanında diğer derslerde de mutlaka öğrenci uyarılmalı ve yanlış kullanılan işaret hakkında gerekli düzeltmeler hemen yapılmalıdır.

3. YAZILI ANLATIMDA NOKTALAMA İŞARETLERİNİN ÖNEMİ

Konuşan kişi sözlerini anlamlı kılmak için kimi yerde az, kimi yerde çok duraklar; bazen sesini alçaltır ya da yükseltir. Yazılarımızın da anlamlı olması konuşmadaki bu durumları birtakım işaretlerle söz arasında belirtmeye bağlıdır. Söz dizisinin anlamıyla ilgili olan bu işaretlere ‘noktalama işaretleri’ denir (Aray, 1970: 73). Noktalama işaretleri Türkçede 1860’tan sonra kullanılmaya başlanmıştır. İlk defa noktalama işaretlerini kullanan Tanzimat Devri aydınlarımızdan Şinasi’dir. Tanzimat Dönemi Edebiyatımıza geniş ölçüde yön vermiş olan Şinasi maliye öğrenmek üzere gittiği Fransa’dan döndükten sonra, orada kullanılışını gördüğü noktalama işaretlerinden bir bölümünü ilk defa “Şair Evlenmesi” oyununda kullanmıştır. Şinasi ile başlayan noktalama işaretlerinin kullanımı, 1896’da ortaya çıkan Edebiyat-ı Cedide topluluğunda daha geniş ölçüde artmıştır. Özellikle Halit Ziya, Ömer Seyfettin, Tevfik Fikret’in çabaları noktalama işaretlerinin yaygınlaşmasına yol açmıştır (Doğan, 1973: 66). Cumhuriyet dönemiyle birlikte

birçok yazar ve şairin katkısıyla işaretler büyük ölçüde bugünkü konumlarını almıştır.

Noktalama işaretleri duygu ve düşüncelerin doğru ve amacına uygun biçimde aktarılması bakımından yazar için önemli bir işleve sahiptir. Bu duygu ve düşüncelerin doğru ve eksiksiz biçimde anlaşılması da okur için önemlidir (Erdemir ve Bayram, 2005: 13). Bu işaretler sayesinde okuyucunun yazıya olan ilgisi daima canlı kalır. Noktalama işaretlerinin yazıdaki işlevini yol kavşaklarındaki trafik polislerinin görevlerine benzetebiliriz. Noktalama işaretleri gelişi güzel kullanılmaz. Kullanım yerini çok iyi bilmek gerekir.

Konuşma dilinin inceliklerini belli ölçüde yazıya aktarmaya, cümlelerin öğelerini belirlemeye, birbirinden ayırmaya, çeşitli duyguları, düşünceleri yazıda ifade etmeye yarayan noktalama işaretleri, bu özellikleriyle her dilde üzerinde önemle durulan bir konudur (Kalfa, 2000: 182). Herhangi bir yazılı metnin başarılı olmasında diğer koşullarla birlikte, yazım kurallarına uymak, noktalama işaretlerini doğru ve yerinde kullanmak önemli rol oynamaktadır. Yazma becerisi yaşam boyu devam eden süreçte bireyin kendini ifade etmesi ve sosyalleşmesi açısından önemlidir. Noktalama işaretlerinin öğretimi ilköğretim birinci kademe başlatılmalı, bu önemli süreç çocuğun ilerideki eğitim hayatında da pekiştirilmelidir. Küçük yaşlarda öğrenilen bilgiler kolay kolay unutulmamakta, kazanılmış bu bilgiler ömür boyu kullanılmaktadır. Yazılı anlatımda üslup ve ifade gücü ne kadar iyi olursa olsun eğer noktalama işaretlerine uyulmamışsa metin, okuyucu üzerinde olumsuz bir etki bırakır. Estetik özelliğinin yanı sıra noktalama işaretleri bir yazının önemli bir unsurudur. Noktalama işaretlerinin önemi, başta Türkçe müfredatı olmak üzere her aşamada ve her ortamda vurgulanmışsa da uygulama amaçlı araştırmaların, çalışmaların çok fazla olmadığı görülmektedir.

4. DİL EĞİTİMİNDE CİNSİYET FARKLILIĞI

Çoğu insan kendini cinsiyetine göre tanımlar. İki yaşından itibaren çocuk kendini erkek ya da kız olarak algılar ve davranışlarını cinsiyetine göre şekillendirir. Bugün içinde yaşadığımız, hızla değişen dünyada, çocukların kişiliklerini ve toplumsal davranışlarını derece derece değiştirirken karşılaştığı gelişim görevlerinden biri uygun erkek ya da kadın rolünü üstlenmektir (Gürbüz, 2004: 5). Cinsiyet rolü eril ya da dişil olarak etiketlenen davranışları, tutumları, değerleri, düşünce biçimlerini, konuşmayı, oturmaya ya da yürümeyi, giyinmeyi ve kişinin bedenini süslemesini kapsar. Çocuklar kimliklerini erkek ya da kız olarak anlamayı öğrenirler; iki rolü nelerin oluşturduğuna ilişkin kavramları geliştirir ve bunlara uygun davranışları benimserler (Gander ve Gordiner, 1993: 296). Bu davranış biçimleri eğitim ortamlarında daha somut olarak karşımıza çıkar. Erkeklerin toplum içindeki davranışları ile kızlarınki aynı değildir. Bu davranış farklılığında çevre ve ailenin etkisi vardır; ama en önemli etken tabii ki cinsiyettir.

“Kızların, erkeklere oranla iki yıl kadar önce olgunlaşmaları nedeniyle, gençlik dönemindeki yaş sınırlarında cinsler arasında belirgin bir farklılık görülür. Bu dönem ülkemizde kızlarda ortalama olarak 10–12, erkeklerde 12–14 yaşları arasında başlar” (Yavuzer: 1982: 78). Kız çocuklarının erken gelişimi sadece fiziki değil aynı zamanda sosyal ve psikolojik yönden erkeklere göre farklıdır. 11 yaşına kadar iki cinsiyet arasındaki psiko-sosyal özellikler benzerlik gösterir. Bu yaştan itibaren erkek ile kız çocuk arasında farklılıklar gittikçe artar. Bu dönemde kızlar sosyal gelişim bakımından erkeklere göre daha ileridedir. Kız ve erkeklerin bu değişime bağlı olarak kabullendikleri roller zaman içerisinde çocuğun okul yaşamında çeşitli davranış biçimleriyle dışa vurur. Bu davranış biçimlerinin ortaya çıkışında kullanılan en güzel araç dildir. Hem sözlü hem de yazılı anlatımda öğrenciler cinsiyet farklılıklarını yansıtan ipuçları verirler. “Kız öğrenciler duygusal ifadelere erkek öğrencilere oranla daha fazla yer verirler” (Ağaçsaban, 1989: 48). Kız ve erkek öğrencilerin yazılı anlatımları üzerinde yapılan bir araştırmaya göre;

kızlar yazdıkları metinde soyut isimleri erkek öğrencilere oranla daha fazla kullanmışlardır. Yazı çalışmalarında somut isimlerin ise erkek öğrenciler tarafından daha çok kullanıldığı tespit edilmiştir. Eylem gösteren isimlerin erkekler tarafından çok sık kullanıldığı, sıfatların kullanım düzeylerinin de kızlarda daha fazla olduğu bu araştırmada ortaya konulmuştur. Burada sıfatların zenginliği kız öğrencilerin anlatımı zenginleştirme özelliklerinden kaynaklanmaktadır (Ağaçsaban, 1989: 47). Bir başka araştırmaya katılan öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini kullanma düzeyleri cinsiyetlerine göre farklılık göstermiştir. Kızların erkek öğrencilere göre okuduğunu anlama stratejilerini daha sık kullandıkları saptanmıştır (Güngör, 2005: 105). Avcı'nın ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım yanlışları üzerine yaptığı bir araştırmaya göre kız ve erkek öğrenciler arasındaki anlamlı farklılıklar ortaya çıkmış ve şu sonuçlara varılmıştır: "Paragraflara diğer satırlara göre içeriden başlamada, konuyu paragraf yaparak açıklamada, paragrafta bütünlük sağlamada, sözcük ve düşünce tekrarlarından kaçınmada, tam cümle kurmada, cümlede çekim eklerini doğru kullanmada, sözcükleri doğru yazmada, sözcükleri hecelere doğru bölmede, sayıları doğru yazmada, virgülü doğru kullanmada kızlar erkeklerden daha başarılıdır" (Avcı, 2006: 61-62). Yapılan bir çalışmaya göre kız ve erkek çocuklarındaki kelime hazinesi bakımından şu verilere ulaşılmıştır: "24 aylık kız çocuğunda toplam kelime hazinesi (isim, fiil, sıfat, zamir, zarf, ünlem) 313 iken, bu sayı erkek çocuğunda 178'dir" (Özbaydar, 1970).

Tüm bu araştırmalar gösteriyor ki kızlarda görülen erken olgunlaşma, sosyalleşmenin yanı sıra dil becerilerini kullanma alanında da onları erkeklerden bir adım öne geçirmiştir. Dili kullanma yeteneğini ortaya çıkarmada en faydalı unsur zengin kelime hazinesidir. Bu açıdan da kız çocuklarının daha başarılı olduğu ortaya çıkmıştır

İlköğretim Yedinci Sınıf Kız ve Erkek Öğrencilerin Noktalama İşaretlerini Uygulayabilme Becerilerinin Karşılaştırılması

5. AMAÇ

Bu çalışma ile Osmaniye ili merkezinde yer alan ilköğretim yedinci sınıf kız-erkek öğrencilerin noktalama işaretlerini doğru kullanma seviyeleri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Değerlendirmeye öğretmenlerin, anne-babaların ve bilim adamlarının dikkatlerinin bu konu üzerine çekilmesi amaçlanmıştır.

6. PROBLEM

İlköğretim ikinci kademe yedinci sınıf kız ve erkek öğrencileri arasında noktalama işaretlerini kullanım düzeyleri açısından anlamlı bir fark var mıdır?

7. YÖNTEM

Araştırma, betimsel bir çalışmadır. Bu çalışmada öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini belirlemek için kompozisyon tekniğinden yararlanılmıştır. Öğrencilerin yazdıkları kompozisyonlar tek tek okunarak noktalama işaretlerini kullanma becerileri incelenmiş, yaptıkları hatalar kâğıt üzerinde işaretlenmiştir. Daha sonra elde edilen veriler kız ve erkek olmak üzere farklı cinsiyetlere göre ayrılmış, araştırmanın bundan sonraki bölümünde cinsiyete göre öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanım düzeyleri karşılaştırılmıştır. Araştırmanın sonucunda sayısal veriler SPSS istatistik paket programıyla değerlendirilmiştir.

8. EVREN

Araştırmanın evrenini 2007–2008 öğretim yılında Osmaniye il merkezinde bulunan bir ilköğretim okulunda öğrenim gören yedinci sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

9. ÖRNEKLEM

Araştırmanın örneklemini 2007–2008 öğretim yılında Osmaniye il merkezindeki 75. Yıl İlköğretim Okulunda bulunan 47 kız, 47 erkek olmak üzere toplam 94 yedinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.

10. BULGULAR VE YORUMLAR

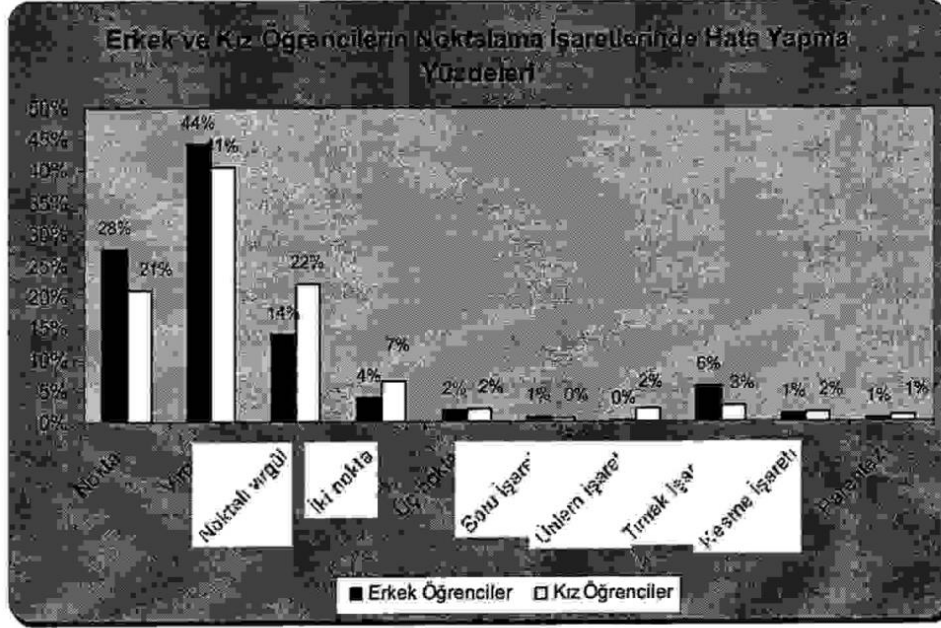
Tablo 1. 75. Yıl İlköğretim Okulu İkinci Kademe Yedinci Sınıf Kız ve Erkek Öğrencilerin Noktalama İşaretleri Yanlışları

	<i>Erkek Öğrencilerin Kullandıkları Kâğıt Sayısı (47)</i>	<i>Kız Öğrencilerin Kullandıkları Kâğıt Sayısı (47)</i>
<i>Noktalama İşaretleri</i>	<i>Erkek Öğrencilerin Kâğıtlarındaki Noktalama Yanlışlıkları</i>	<i>Kız Öğrencilerin Kâğıtlarındaki Noktalama Yanlışlıkları</i>
<i>Nokta</i>	152	92
<i>Virgül</i>	244	178
<i>Noktalı Virgül</i>	77	97
<i>İki Nokta</i>	22	29
<i>Üç Nokta</i>	10	9
<i>Soru İşareti</i>	4	2
<i>Ünlem İşareti</i>	1	9
<i>Tırnak İşareti</i>	31	11
<i>Kesme İşareti</i>	7	7
<i>Parantez</i>	3	4
	<i>Noktalama İşaretlerinin Kullanımındaki Yanlışlıklar</i>	
<i>Erkek</i>	551	
<i>Kız</i>	438	
<i>Toplam</i>	989	

75.Yıl İlköğretim Okulu öğrencilerinde erkeklerin kızlara göre noktalama işaretlerinde daha fazla hata yaptıkları dikkat çekmektedir.

İlköğretim Yedinci Sınıf Kız ve Erkek Öğrencilerin Noktalama İşaretlerini Uygulayabilme Becerilerinin Karşılaştırılması

Tablo 2. 75. Yıl İlköğretim Okulu İkinci Kademe Yedinci Sınıf Kız ve Erkek Öğrencilerin Noktalama İşaretlerinde Hata Yapma Yüzdeleri

Tablo 3. Kız ve Erkek Öğrencilerin Nokta İşaretini Kullanımında SPSS'teki Anlamlılık Düzeyleri

Grup İstatistikleri (Group Statistics)					
Nokta	Cinsiyet	N	Ortalama (Mean)	Standart Sapma (Std. Deviation)	Standart Hata (Std. Deviation)
	Erkek (1)	47	3,2341	0,75794	0,11056
	Kız (2)	41	2,2439	0,63007	0,12964

Bağımsız Örnekler Testi (Independent Samples Test)										
		Levene'in Testi (Levene's Test for Equality of Variances)		Eğil Varyanslar İçin T-Testi (T-Test for Equality of Means)						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Ortalamlar Arasındaki Fark (Mean Difference)	Hatalar Arasındaki Fark (Std. Error Difference)	% 95 Güven Aralığı Farkı (%95 Confidence Interval)	
									Alt Sınır (Lower)	Üst Sınır (Upper)
Nokta	Eğil Varyanslar Farklıdır (Equal variances assumed)	0,925	0,339	5,848	86	0	0,99014	0,16931	0,85355	1,32673
	Eğil Olmayan Varyanslar Farklıdır (Equal variances not assumed)			5,811	81,743	0	0,99014	0,17038	0,85118	1,32909

Noktalama işaretlerinden noktayı kullanan erkek öğrenci sayısı 47, kız öğrenci sayısı 41'dir. Erkek öğrencilerin ortalama nokta kullanma hatası 3,2341, standart sapması 0,75794 ve standart hatası 0,11056; kız öğrencilerin ortalama nokta kullanma hatası 2,2439, standart sapması 0,83007 ve standart hatası 0,12964 olarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin ilköğretimin ikinci basamağında en çok kullandıkları işaret noktadır. Noktanın kullanımıyla ilgili yanlışlıklar erkeklerde 152 iken kızlarda 92'ye düşmektedir. Kız ve erkekler arasında nokta işaretini doğru kullanabilmelerinde 0,05 önem düzeyinde anlamlı bir farkın ortaya çıktığı görülmektedir. Erkekler virgülden sonra, en fazla hatayı nokta işaretinde yapmışlar; kızlar ise sırasıyla virgül, noktalı virgül ve nokta işaretinde yanlışlık yapmışlardır. Türkçe derslerinde kontrol altında tutulan ve öğretimi en fazla yapılan işaretlerden biri olmasına rağmen araştırmada her iki grubun yanlışları toplamı temel alındığında virgülden sonra en fazla hata yapılan işaret noktadır.

Tablo 4. Kız ve Erkek Öğrencilerin Virgül İşareti Kullanımında SPSS'teki Anlamlılık Düzeyleri

Grup İstatistikleri (Group Statistics)									
Virgül	Cinsiyet	N	Ortalama (Mean)	Standart Sapma (Std. Deviation)	Standart Hata (Std. Error)				
	Erkek (1)	47	5,1915	1,15417	0,16835				
	Kız (2)	47	3,7872	1,04124	0,15188				

Bağımsız Örnekler Testi (Independent Samples Test)										
Virgül	Eşit Varyanslar Farazisi (Equal variances assumed)	Levene'in Testi (Levene's Test for Equality of Variances)		Eşit Varyanslar İçin T-Testi (T-Test for Equality of Means)						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Ortalamalar Arasındaki Fark (Mean Difference)	Hatalar Arasındaki Fark (Std. Error Difference)	% 95 Güven Aralığı Farkı (%95 Confidence)	
									Alt Sınır (Lower)	Üst Sınır (Upper)
	Eşit Varyanslar Farazisi (Equal variances assumed)	1,26	0,265	5,193	92	0	1,40426	0,22674	0,95393	1,95458
	Eşit Olmayan Varyanslar Farazisi (Equal variances not assumed)			5,193	91,042	0	1,40426	0,22674	0,95387	1,95464

İlköğretim Yedinci Sınıf Kız ve Erkek Öğrencilerin Noktalama İşaretlerini Uygulayabilme Becerilerinin Karşılaştırılması

Noktalama işaretlerinden virgüllü kullanan erkek öğrenci sayısı 47, kız öğrenci sayısı 47'dir. Erkek öğrencilerin ortalama virgül kullanma hatası 5,1915, standart sapması 1,15417 ve standart hatası 0,16835; kız öğrencilerin ortalama virgül hatası 3,7872, standart sapması 1,04124 ve standart hatası 0,15188 olarak analiz edilmiştir. Her iki grubun da en fazla yanlış yaptığı işaret virgüldür. Erkeklerde 244 yanlış tespit edilirken, kızlarda bu sayı 178'e düşmüştür. Ancak her iki grubun arasındaki fark nokta kadar fazla değildir. Yine de SPSS paket programından yola çıkarak kız ve erkek öğrenciler arasında 0,05 önem düzeyinde anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır.

Kız erkek ayrımı olmaksızın yapılan benzer araştırmalarda da ilköğretim ikinci kademe öğrencileri arasında en fazla hatanın virgül işaretinde olduğu görülmektedir (Güneri, 2004: 33; İnce, 2006: 124; Mete, 2001: 23; Uça, 2003: 105-106). Bunun sebebi bu işaretin kullanım alanının çok geniş bir yer kaplamasındandır. Ayrıca virgülün kullanımında gerekli titizliğin gösterilmediği sonucuna varılmaktadır. Sekizinci sınıflar için yapılan bir araştırmada virgüllü doğru kullanabilme davranışının cinsiyete göre farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Buna göre "virgüllü doğru kullanma" davranışıyla ilgili olarak, kız öğrencilerin genel başarı ortalaması %66.7; erkek öğrencilerin genel başarı ortalaması %51.82'dir. Bu araştırmaya göre virgülün doğru kullanımında kızlar erkeklerden daha başarılıdır (Avcı, 2006: 61).

Tablo 5. Kız ve Erkek Öğrencilerin Noktalı Virgül İşareti Kullanımında SPSS'teki Anlamlılık Düzeyleri

Grup İstatistikleri (Group Statistics)					
Nok. Virgül	Cinsiyet	N	Ortalama (Mean)	Standart Sapma (Std.Deviation)	Standart Hata (Std.Deviation)
	Erkek (1)	47	1,6383	0,76401	0,11144
	Kız (2)	47	2,0638	0,70416	0,10271

Bağımsız Örnekler Testi (Independent Samples Test)										
Nok. Virgül	Eşit Varyanslar Farazisi (Equal variances assumed)	Levene'nin Testi (Levene's Test for Equality of Variances)		Eşit Varyanslar İçin T-Testi (T-Test for Equality of Means)						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Ortalamalar Arasındaki Fark (Mean Difference)	Hatalar Arasındaki Fark (Std. Error Difference)	% 95 Güven Aralığı Farkı (%95 Confidence)	
										Alt Sınır (Lower)
		4,963	0,028	-2,808	92	0,006	-0,42553	0,15158	-0,72654	-0,12453
	Eşit Olmayan Varyanslar Farazisi (Equal variances not assumed)			-2,808	91,394	0,006	-0,42553	0,15156	-0,72656	-0,12453

Noktalama işaretlerinden noktalı virgüli kullanan erkek öğrenci sayısı 47, kız öğrenci sayısı 47'dir. Erkek öğrencilerin ortalama noktalama virgül kullanma hatası 1,6383, standart sapması 0,76401 ve standart hatası 0,11144; kız öğrencilerin ortalama noktalama virgül hatası 2,0638, standart sapması 0,70416 ve standart hatası 0,10271 olarak analiz edilmiştir. Noktalı virgül işaretinde erkekler 77 yanlış yaparken, kızlarda bu sayı 97'ye yükselmiştir. Kız ve erkek öğrenciler arasında 0,06 önem düzeyinde anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Kızlar bu noktalama işaretinde daha fazla yanlışlık yapmışlardır. Kızlarda virgülden sonra en fazla hata yapılan işaret noktalı virgüldür.

İlköğretim Yedinci Sınıf Kız ve Erkek Öğrencilerin Noktalama İşaretlerini Uygulayabilme Becerilerinin Karşılaştırılması

Tablo 6. Kız ve Erkek Öğrencilerin İki Nokta İşareti Kullanımında SPSS'teki Anlamlılık Düzeyleri

Grup İstatistikleri (Group Statistic)					
İki Nokta	Cinsiyet	N	Ortalama (Mean)	Standart Sapma (Std.Deviation)	Standart Hata (Std.Deviation)
	Erkek (1)	22	1	0	0
	Kız (2)	23	1,2609	0,54082	0,11277

Bağımsız Örnekler Testi (Independent Samples Test)										
İki Nokta	Eşit Varyanslar Farazisi (Equal variances assumed)	Levene'nin Testi (Levene's Test for Equality of Variances)		Eşit Varyanslar İçin T-Testi (T-Test for Equality of Means)						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Ortalamlar Arasındaki Fark (Mean Difference)	Hatalar Arasındaki Fark (Std. Error Difference)	% 95 Güven Aralığı Farkı (%95 Confidence)	
									Alt Sınır (Lower)	Üst Sınır (Upper)
	Eşit Varyanslar Farazisi (Equal variances assumed)	31,003	0	-2,261	43	0,029	-0,26087	0,11536	-0,49352	-0,02822
	Eşit Olmayan Varyanslar Farazisi (Equal variances not assumed)			-2,313	22	0,03	-0,26087	0,11277	-0,49474	-0,027

Noktalama işaretlerinden iki noktayı kullanan erkek öğrenci sayısı 22, kız öğrenci sayısı 23'tür. Erkek öğrencilerin ortalama iki nokta kullanma hatası 1, standart sapması 0 ve standart hatası 0; kız öğrencilerin ortalama iki nokta hatası 1,2609, standart sapması 0,54082 ve standart hatası 0,11277 olarak analiz edilmiştir. İki nokta işaretinde erkekler 22 yanlış yaparken kızlarda bu sayı 29'a yükselmiştir. Her iki cinsiyet arasında 0,05 önem düzeyinde anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır.

Üç nokta işaretinde erkekler 10 yanlış yaparken kızlarda bu sayı 9'dur. Her iki cinsiyet arasında hata payı birbirine yakındır.

Soru işaretinde erkekler 4 yanlış yaparken kızlarda bu sayı 2'ye düşmüştür. Kızlar en az soru işaretinde hata yapmışlardır. Erkekler ise ünlem ve parantezden sonra en az hatayı soru işaretinde yapmışlardır. Her iki grup toplamda en az hatayı

soru işaretinde yapmıştır. Bu sebepten SPSS paket programı örnek çapı düşük çıktığı için anlamlılık düzeyini dikkate almamıştır.

Kız-erkek ayrımı olmaksızın yapılan benzeri çalışmalarda en iyi bilinen noktalama işaretinin soru işareti olduğu görülmektedir (Güneri, 2004: 59).

Ünlem işaretinde erkekler 1 yanlış yaparken kızlarda bu sayı 9'a yükselmiştir. SPSS paket programı örnek çapı düşük çıktığı için anlamlılık düzeyini dikkate almamıştır.

Erkekler en az hatayı ünlem işaretinde yapmışlardır.

Tablo 7. Kız ve Erkek Öğrencilerin Tırnak İşareti Kullanımında SPSS'teki Anlamlılık Düzeyleri

Grup İstatistikleri (Group Statistics)					
T. İşareti	Cinsiyet	N	Ortalama (Mean)	Standart Sapma (Std.Deviation)	Standart Hata (Std.Deviation)
	Erkek (1)	26	1,1923	0,40192	0,07882
	Kız (2)	11	1	0	0

Bağımsız Örnekler Testi (Independent Samples Test)										
T. İşareti	Eğilim	Levene'in Testi (Levene's Test for Equality of Variances)		Eğilim Varyansları İçin T-Testi (T-Test for Equality of Means)						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Ortalama Arasındaki Fark (Mean Difference)	Hatalar Arasındaki Fark (Std. Error Difference)	% 95 Güven Aralığı Farkı (%95 Confidence Interval)	
									Alt Sınır (Lower)	Üst Sınır (Upper)
T. İşareti	Eğilim Varyansları Eşit (Equal variances assumed)	17,071	0	1,574	35	0,124	0,19231	0,12218	-0,05573	0,44034
	Eğilim Varyansları Eşit Olmayan (Equal variances not assumed)			2,44	25	0,022	0,19231	0,07882	0,02897	0,35465

Noktalama işaretlerinden tırnak işaretini kullanan erkek öğrenci sayısı 26, kız öğrenci sayısı 11'dir. Erkek öğrencilerin ortalama tırnak işareti kullanma hatası

İlköğretim Yedinci Sınıf Kız ve Erkek Öğrencilerin Noktalama İşaretlerini Uygulayabilme Becerilerinin Karşılaştırılması

1,1923 standart sapması 0,40192 ve standart hatası 0,07882; kız öğrencilerin ortalama tırnak işareti hatası 1, standart sapması 0 ve standart hatası 0 olarak analiz edilmiştir. Tırnak işaretinde erkekler 31 yanlış yaparken kızlarda bu sayı 36'ya çıkmıştır. Erkekler % 10, kızlar için % 2 önem düzeyinde olduğu için her iki cinsiyet arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır.

Kesme işaretinde erkekler 7 yanlış yaparken kızlarda da bu sayının eşit olduğu gözlemlenmiştir. Erkek ve kız öğrenciler arasında kesme işaretinde hata yapma oranı eşit çıkmıştır.

Parantez işaretinde erkekler 3 yanlış yaparken kızlarda bu sayı 4'tür. Her iki cinsiyet arasında anlamlı bir fark görülmemektedir. SPSS paket programı örnek çapı düşük çıktığı için anlamlılık düzeyini dikkate almamıştır.

Noktalama işaretleri üzerine yapılan bir araştırmada ikinci kademe öğrencilerinin en başarılı olduğu üç noktalama işaretinin "nokta, soru ve tırnak" olduğu belirtilmektedir (Kalfa, 2000: 250). Bu çalışmada kız ve erkek öğrencilerin ortak olarak başarılı olduğu üç noktalama işareti sırasıyla "soru, parantez ve ünlem"dir. "soru işareti" her iki araştırmada da öğrencilerin başarılı olduğu işaret olarak karşımıza çıkmaktadır.

11. SONUÇ

İkinci kademe Türkçe öğretiminde kızlar ve erkekler arasındaki farkların araştırıldığı çalışmalar çok fazla değildir. Bu çalışmamız noktalama işaretlerinin kullanılmasında cinsiyet faktörünün etkisini ortaya koymak için yapılmıştır. Çalışma yedinci sınıflarla ve tek bir ilköğretim okuluyla sınırlandırılmışsa da nicel bazı bilimsel veriler ortaya çıkarmıştır. İlköğretim yedinci sınıf erkek ve kız öğrenciler arasında farklılıklar dil öğrenimini dolaylı yoldan etkilemektedir.

Noktalama işaretlerinin kullanımıyla ilgili davranışlarda da aradaki farkın fazlalığı, kuralları uygulamaya dökmekte erkeklerin kızlar kadar titiz olmadıklarını göstermektedir. Erkek öğrencilerin ders dışındaki etkinliklere düşkünlükleri kızlara

göre yazılı anlatım başarılarını düşürmektedir. Erkeklerin hareketliliği, sertliği; kızların uyumluluğu, duygusallığı Türkçe derslerinde ortaya çıkar. Kompozisyon kâğıtlarında erkek öğrenciler konuyu kısa ve sade; kız öğrenciler daha duygusal ve uzun cümlelerle anlatmaya çalışmışlardır. Erkekler yazılı anlatımda konulara toplumsal açıdan, kişisel olmayan bir ifadeyle yaklaşırken kızlar ise “bence, sanırım...” gibi ifadeyi kesinleştirmeyen kelimeler kullanmaktadırlar.

Özellikle duyguların ifade edildiği ünlem işaretinde kızların daha çok hata yapması tesadüfi değildir. Bu yaştaki kız öğrenciler yazılı anlatımda erkeklere göre daha fazla hayal ve duygu yüklü cümleler kullanmaktadırlar. Sonuç olarak ünlem işaretini kullanma çabası içerisine girmektedirler. Ancak kız öğrenciler bu işareti kullanırken sonraki cümleye küçük harfle başlamaktadırlar. Aynı zamanda ünlem işaretine anlamsız başka noktalama işaretleri de eklemektedirler. Erkek öğrenciler kızlara göre ünlem işaretini kullanmaktan kaçınmaktadırlar. Bu durum da hata yapmalarını engellemektedir. Diğer taraftan erkeklerin nokta işaretinde yaptıkları hataların temelinde de cinsiyete bağlı sebepler yatmaktadır. Kompozisyon kâğıtları incelendiğinde özellikle erkek öğrencilerin nokta işaretini koymayı unuttukları ya da bu işareten sonra küçük harfle başladıkları tespit edilmiştir. Erkeklerin kız çocuklarına göre daha hareketli olması, kompozisyon konusunu buna göre seçmelerine neden olmuştur. Bu hareketlilik onların dikkatsiz ve aceleci olmalarına yol açmıştır. Bu durum araştırma verilerine en çok kullanılan işaret olan noktanın ihmal edilmesi şeklinde yansımıştır. İki nokta, üç nokta, soru işareti, kesme işareti gibi noktalama işaretlerindeki hata sayısının az olması bu işaretlerin çok sık tercih edilmemesinden kaynaklanmaktadır. Ana dilin kurallara uygun bir şekilde yazılması düzenli bir şekilde çalışmayla herkesin kazanabileceği bir davranıştır. İlköğretim ikinci kademedeki öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanmaları ve yazma becerileri cinsiyet açısından değerlendirildiğinde bazı farklılıklar gösterebilir. Bu sebeple en başta Türkçe öğretmenlerine çok önemli sorumluluklar düşmektedir. Öğretmen, noktalama kurallarıyla ilgili temel bilgileri öğrencilere kazandırırken

İlköğretim Yedinci Sınıf Kız ve Erkek Öğrencilerin Noktalama İşaretlerini Uygulayabilme Becerilerinin Karşılaştırılması

cinsiyet farklılığını göz önünde tutmalı, buna uygun davranış biçimleri geliştirmelidir. Öğrencilerin duygularını ve yaratıcılıklarını rahatça ortaya koyabilecekleri yazılı anlatım ortamı hazırlanmalıdır.

Bu araştırmanın noktalama işaretlerinin kullanımında cinsiyet farklılıklarının belirlenmesine ve hangi önlemlerin alınması gerektiğine ilişkin çözüm önerilerinin ortaya konulmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Yine ilköğretimde kız ve erkek öğrencilerin farklı değişkenlerinin ele alınmasıyla yapılacak araştırmalar bu alandaki çalışmaları destekleyecektir.

KAYNAKÇA

- ADIGÜZEL, M. Sani (2004). *Türkçe Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Yeryüzü Yayınevi
- AĞAÇSABAN, Asuman (1989). *Kız ve Erkek Öğrencilerde Cinsiyetten Kaynaklanan Farklı Dil Kullanımı*, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- ARAY, Ahmet Vefa (1970). *Türkçenin Doğru Yazılışı ve Noktalama*. Ankara: Kardeş Matbaası
- AVCI, Emine (2006). *İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Yaptıkları Yazılı Anlatım Yanlışlarının İncelenmesi (Muğla Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- DOĞAN, Kemal (1973). *Yazım ve Noktalama Kuralları*. Ankara: Güney Basımevi
- ERDEMİR, Avni ve BAYRAM, Yavuz (2005). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin 'Noktalama İşaretlerini Kullanma Düzeyleri' Üzerine İstatistiksel Bir Değerlendirme, *Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (19), 12-26
- GANDER, J. Mary ve GORDİNER, V. Harry (1993). *Çocuk ve Ergen Gelişimi*. (Editör: Bekir Onur), Ankara: İmge Kitabevi

GÜNERİ, Emin Emre (2004). *Ortaöğretimde (1-3 Sınıflar) Noktalama İşaretlerinin Kullanımında Bilgi-Beceri Oranlarının Tespiti*, Yüksek Lisans Tezi, Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

GÜNGÖR, Arzu (2005). *Altıncı, Yedinci ve Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Stratejilerini Kullanma Düzeyleri*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (28), 101-108

GÜRBÜZ, Zeynep (2004). *Kız ve Erkek Öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algıları "Şevket Evliyagil Ticaret Meslek Lisesi Örneği"*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

İNCE, Vedat Martin (2006). *İlköğretim 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla

KALFA, Mahir (2000). *Noktalama İşaretlerinin Türkçenin Öğretimindeki Yeri ve Önemi*, Doktora Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

MATARACI, Elvan (1998). *İlköğretim Okullarında I. Kademe 5. Sınıf Öğrencilerinin İmlâ ve Noktalama İşaretleriyle İlgili Bilgi ve Beceri Düzeyleri*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

METE, Muharrem (2001). *İlköğretim 4-8. Sınıflarda Noktalama İşaretlerinin Kullanımında Bilgi-Beceri Oranlarının Tespiti*, Yüksek Lisans Tezi, Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

ÖZBAYDAR, Belma (1970). *12-24 Ay Arasında Dil Gelişmesi*, İ.Ü. Tıbbi Psikoloji Çalışmaları, 8(8), 79-86

UÇA, Mine (2003). *İstanbul'da Seçilen İlköğretim Okullarının Altıncı Sınıf Türkçe Derslerinde Tespit Edilen Yazılı Anlatım Bozuklukları ve Öneriler*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

YAVUZER, Hâluk (1982). *Çocuk Psikolojisi I*. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi

